

Nieuwsbrief december 2016

In deze nieuwsbrief kan je informatie vinden over:

- Infodag Preventie en bescherming 2017
- Elektrische installaties
- Psychosociale risico's zoals stress en burn-out voorkomen en aanpakken
  - Bevordering van welzijn en welbevinden in de onderwijsinstelling:
Een nieuw beleidsplan van het Departement Onderwijs
- Evenementen georganiseerd door de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
- Reserveer nu gratis sensibiliseringssessies PSR
- Nieuwe documenten op de website
- Aanpassing voorschriften brandveiligheid van liften in nieuwe gebouwen

Deze nieuwsbrief wordt verstuurd naar de contactpersonen preventie en bescherming en vertrouwenspersonen.

Op de (nieuwe) website van onze dienst vindt u een [archief met de nieuwsbrieven](#) van de voorbije schooljaren. Deze informatie kan u ook delen met andere personeelsleden in de lerarenkamer of via jouw Smartschool.

Veel leesplezier!

Guy Linten

Preventieadviseur-coördinator

Gemeenschappelijke preventiedienst

Snel naar ...

• www.g-o.be/preventie

• www.g-o.be/nascholing

• www.politeia.be

•

Infodag Preventie en bescherming

De Gemeenschappelijke preventiedienst en GO! Nascholing organiseren sinds enkele jaren een infodag voor alle onderwijsmedewerkers die begaan zijn met veiligheid. De infodag biedt een ontmoetings- en overlegplatform voor contactpersonen preventie en bescherming, vertrouwenspersonen en directeurs/beheerders. Drie keer per jaar delen specialisten uit het vak hun kennis en ervaring met de deelnemers. Ook dit jaar willen we 300 collega's ontmoeten op de 3 infodagen, want zo kunnen we samen zorgen voor veiligere onderwijsinstellingen.

Datums en locaties:

- 10 maart 2017 – KRC Genk
Stadionplein 4, 3600 Genk
- 16 maart 2017 – Vlaams Administratief Centrum Gent
Virginie Lovelinggebouw, Koningin Maria Hendrikaplein 70, 9000 Gent (vlakbij het trein-, bus- en tramstation)
- 5 mei 2017 – Huis van het GO! Brussel
Willebroekkaai 36, 1000 Brussel (vlakbij trein-, bus-, metro- en tramstation)

Prijs:

Deelname aan de infodag: 70 euro

Deelname aan de infodag + handboek en praktijkboek 'Naar een veilige school': 104,50 euro

Programma:

Vanaf 9.20 - 10 u	Onthaal door GO! Nascholing en de Gemeenschappelijke preventiedienst					
10 -10.45 u	<p>Aanvang plenair gedeelte:</p> <p>1. Welkomstwoord/inleiding door dhr. Guy Linten preventieadviseur-coördinator van de Gemeenschappelijke preventiedienst GO!</p> <p>2. Resultaten campagne psychosociale risico's (PSR) in het buitengewoon onderwijs en aandachtspunten huidige wetgeving PSR Tom Peerboom, sociaal inspecteur FOD WASO</p>					
10.45-11 u	Koffiepauze					
11 -12.30 u	Veilig werken op hoogte	Asbestinventarisatiestudie in 300 scholen: de eerste resultaten en een doorkijk naar het asbestafbouwbeleid	Elektronisch Preventie-opvolgsysteem (EPOS)	Inleiding tot reanimatietechnieken met de minipop	Akoestiek in schoolgebouwen	Intervisie voor vertrouwenspersonen
12.30 -13.30 u	Lunchbuffet					
13.30 -15 u	Zelfde programma als in de voormiddag					

Na het plenair gedeelte kan je een van onderstaande infosessies volgen. Via de [inschrijvingsmodule van GO! Nascholing](#) kan je aangeven welke sessie je wenst te volgen.

AKOESTIEK IN SCHOOLGEBOUWEN

Een goede akoestiek in een ruimte is onontbeerlijk voor het optimaal laten renderen van deze ruimte. Denken we bijvoorbeeld aan een klaslokaal waar de spraakverstaanbaarheid slecht is door te veel reflecties, een refter waar alle mogelijke geluiden door mekaar galmen, ... Deze eigenschappen brengen niet alleen de functie van de ruimte in het gedrang maar gaan ook een impact hebben op het welzijn van de aanwezigen: het leerproces van leerlingen, de mate van stembelasting van leerkrachten, ...

Tijdens deze sessie kom je te weten wat een goede ruimteakoestiek inhoudt en welke maatregelen men kan treffen om dit na te streven. Er volgt ook een demonstratie van een concrete meting en de toelichting bij een aantal voorbeelden uit de praktijk.

Lesgever: Berdien De Herdt – Adviseur Geluid en Trillingen
en Michel Schellens
PIH, Dienst Milieu

INLEIDING TOT REANIMATIETECHNIKEN MET DE MINIPOP

In België zijn er jaarlijks ongeveer 10.000 slachtoffers van een hartstilstand. We kunnen in Vlaanderen de inspanningen om mensenlevens te redden opdrijven.

roegtijdig reanimeren doet de overlevingskansen namelijk stijgen. Dit begint met inspanningen in het onderwijs.

Tijdens de infosessie krijgt u informatie over de workshop 'Inleiding tot reanimatietechnieken met de Minipop' van Vrienden van de MUG v.z.w. Dit project richt zich naar secundaire scholen en jeugdorganisaties. De basisreanimatie wordt onderwezen aan leerkrachten, die op hun beurt de leerlingen vormen.

Na de infosessie zal u in staat zijn een hartaanval te herkennen en de eerste handelingen uit te voeren om de overlevingskansen van het slachtoffer te verhogen. Daarenboven kan u collega's en de directie sensibiliseren voor een deelname aan het project.

Lesgever: De Vrienden van de MUG vzw

ELEKTRONISCH PREVENTIE OPVOLGSYSTEEM (EPOS)

EPOS is geboren! Sinds het begin van het schooljaar 2016 zijn de preventieadviseurs bij elke scholengroep gestart met de online webapplicatie EPOS waar de directies en de contactpersonen preventie in de scholen kunnen inloggen. Zo kunnen ze er de preventiebezoeken, de verslagen en de globale preventieplannen raadplegen, opvolgen en aanvullen met acties.

Deze applicatie zal de werking van de preventiedienst vereenvoudigen en uniformiseren. Elk advies van de preventieadviseur zal in elke provincie / elke scholengroep / elke school dezelfde zijn!

Denk eraan uw eigen laptop mee te nemen waar ook Google Chrome op geïnstalleerd is.

Lesgevers: Guy Linten en Akin Yildiz
Gemeenschappelijke preventiedienst

ASBESTINVENTARISATIESTUDIE IN 300 SCHOLEN: DE EERSTE RESULTATEN EN EEN DOORKIJK NAAR HET ASBESTAFBOUWBELEID

Op 300 zeer uiteenlopende schoollocaties in Vlaanderen liet de OVAM een asbestinventaris opmaken. Een representatieve steekproef om de omvang en de toestand van asbest in Vlaamse scholen in kaart te brengen. Wat leren ons de eerste resultaten en hoe ziet de OVAM de aanpak binnen het globale asbestafbouwplan? Verneem wat de doelstelling asbestveilig Vlaanderen 2040 voor jouw schoolgebouwen zal betekenen.

Lesgevers: Astrid Verheyen en Sven De Mulder
OVAM

VEILIG WERKEN OP HOOGTE

Van periodiek nazicht, over het vrijmaken van afvoeren tot intensieve herstellingswerken, elke handeling op hoogte houdt een risico in. Maar hoe kan dit gezekerd uitgevoerd worden?

Wat zegt de wetgeving? Welke mogelijkheden bestaan er? Kunnen deze op bestaande gebouwen toegepast worden? En welke investeringen moet men hiervoor maken?

Deze en al uw overige vragen worden tijdens de infosessie "Veilig werken op hoogte" beantwoord.

Lesgever: Edwin Loenders
BU manager van De Boer Safety

INTERVISIE VOOR VERTROUWENSPERSONEN

Deze infosessie is enkel toegankelijk voor aangestelde vertrouwenspersonen. De sessie start om 11 uur en wordt vervolgd na de middaglunch. De deelnemers blijven dus in dezelfde groep.

Heb je al eens gesprekken gehad als vertrouwenspersoon, waarbij je twijfelde over je advies? Zit je soms met vragen over je rol als vertrouwenspersoon? Ben je nog voldoende vertrouwd met de interne procedures in het kader van psychosociale risico's op de werkvloer? ...

Het supervisiemoment georganiseerd tijdens de preventiedagen is de uitstekende gelegenheid om al je vragen te stellen, maar ook bij te leren van andere collega-vertrouwenspersonen binnen de Scholengroepen. Samen met de preventieadviseur psychosociale aspecten van SPMT-AristA gaan jullie als groep op pad!

Lesgevers: SPMT-AristA

Elektrische installaties

Oude elektrische installaties moeten uiterlijk op 31 december 2016 voldoen aan de bepalingen van bijlage I van het KB van 4 december 2012 en niet langer aan het ARAB.

Het KB van 4 december 2012 definieert een oude elektrische installatie als :

elektrische installatie, waarvan de uitvoering ter plaatse is aangevangen:

a) ten laatste op 1 oktober 1981 voor de elektrische installaties van de inrichtingen die geen elektriciteitsdienst hebben die bestaat uit gewaarschuwde of bevoegde personen die beschikken over de bekwaamheden gekenmerkt door de code BA 4 of BA 5, zoals bepaald in [artikel 47](#) van het AREI;

b) ten laatste op 1 januari 1983 voor de andere installaties;

Uiterlijk 31 december 2016 moeten oude installaties voldoen aan de bepalingen van [bijlage I van het KB](#), te weten de minimale voorschriften betreffende de uitvoering van de elektrische installatie. Tot die datum kunnen de 'gebruikelijke' periodieke controles op basis van het ARAB uitgevoerd worden.

Artikel 23 van het KB van 4 december 2012 voorziet onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid tot een bijkomend uitstel. De werkgever mag deze datum immers overschrijden met een maximale termijn van 2 jaar (m.a.w. 31 december 2018), mits hij op advies van de preventieadviseur en van het Comité vóór 31 december 2016 een gedetailleerd uitvoeringsplan opstelt.

Dit plan moet ten minste de volgende elementen bevatten:

1° de redenen waarom de in het eerste lid bedoelde datum niet kan worden gerespecteerd;

2° de eventuele opeenvolgende uitvoeringsfasen die de werkgever zal naleven om de installatie in overeenstemming te brengen met de bepalingen van de artikelen 8 en 9 en de daaraan verbonden termijnen;

3° de uiterste datum voor dewelke de installatie aan de bepalingen van de artikelen 8 en 9 zal beantwoorden;

4° het verslag van de eerste controle door het erkend organisme bedoeld in artikel 14, § 2;

5° het advies van de bevoegde preventieadviseur bedoeld in het tweede lid;

6° het advies van het Comité bedoeld in het tweede lid.

Wat zou er al gebeurd moeten zijn? Vóór 1 januari 2014: Dit was de uiterste datum voor het uitvoeren van een zogenaamde 'eerste controle' op basis van bijlage I van het KB door een erkend organisme. Op basis van de non-conformiteiten vastgesteld tijdens deze eerste controle, moet de werkgever zo snel mogelijk de installatie in orde brengen. Indien de installatie ondertussen in dienst wordt gehouden, moet de werkgever de nodige maatregelen treffen om de veiligheid van de werknemers te bevorderen. Die maatregelen moeten bepaald worden aan de hand van een risicoanalyse, zoals voorzien in [artikel 8 van het KB van 27 maart 1998](#) betreffende het beleid inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

Psychosociale risico's zoals stress en burn-out voorkomen en aanpakken
- Bevordering van welzijn en welbevinden in de onderwijsinstelling:
Een nieuw beleidsplan van het Departement Onderwijs

In onderwijsinstellingen van het GO! streven we een positief arbeidsklimaat na waarin iedereen optimaal en op een respectvolle manier kan meewerken aan de gezamenlijke doelstellingen en resultaatsverbindingen. Aandacht voor knelpunten in de sociale verhoudingen vraagt daarom voortdurende alertheid en betrokkenheid van iedereen. Om dit te bereiken wordt er een inspanning én engagement gevraagd van zowel leidinggevendenden als van alle personeelsleden. Inzetten op het voorkomen van psychosociale risico's en zorg dragen voor je personeel en elkaar als collega's loont!

Stress, burn-out en ongewenst gedrag voorkomen is dus een gezamenlijke opdracht van de werkgever, de leden van de hiërarchische lijn en alle personeelsleden van een onderwijsinstelling of scholengroep. Zij hebben daarin verschillende rollen en verantwoordelijkheden die wettelijk zijn vastgelegd. Het Onderwijsministerie ondersteunt - op initiatief van de werkgroep psychosociale risico's - onderwijsinstellingen met een nieuw **beleidsplan** vol info en tips. Je vindt het terug via <http://onderwijs.vlaanderen.be/nl/psychosociale-risicos-in-je-onderwijsinstelling>

Evenementen georganiseerd door de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg

- December 2016 en januari 2017 (4-daagse vorming): Vorming van vormers voor de preventie van musculoskeletale aandoeningen in de zorgsector - reeks 1 - <https://www.evenementen.werk.belgie.be/nl/evenementen-FOD/vorming-van-vormers-voor-de-preventie-van-musculoskeletale-aandoeningen-de-Erpe-Mere>
- Februari en maart 2017 (4-daagse vorming): Vorming van vormers voor de preventie van musculoskeletale aandoeningen in de zorgsector - reeks 2 - <https://www.evenementen.werk.belgie.be/nl/evenementen-FOD/vorming-van-vormers-voor-de-preventie-van-musculoskeletale-aandoeningen-de-0-Erpe-Mere>
- 02/02/2017: Arbeidsongevallen en psychosociale risico's - <https://www.evenementen.werk.belgie.be/nl/evenementen-FOD/arbeidsongevallen-en-psychosociale-risicos-Brussel>

Reserveer nu gratis sensibiliseringssessies PSR

Wordt u geconfronteerd met absentisme, gestresseerde werknemers, burn-out? Wenst u meer welzijn voor uw werknemers? Wil u ook de prestaties van uw onderneming verbeteren?

Maak gebruik van de federale vrachtwagen!

In de federale vrachtwagen krijgt u tijdens een infosessie van een uur basisinformatie over uw rol, uw verantwoordelijk en mogelijke oplossingen over psychosociale risico's (PSR).

Tussen **18 april en 12 mei 2017** circuleert de FOD Werkgelegenheid met een federale vrachtwagen door België om bedrijven te sensibiliseren over psychosociale risico's.

Het team van de AD Humanisering animeert gratis sessies van een uur voor managers, HR-verantwoordelijken, werknemersafgevaardigden, leden van comités voor preventie en bescherming op het werk, vertrouwenspersonen,...

De Federal Truck is 10 meter lang, 2,48 meter breed en 2 meter hoog. Er is dus een staanplaats nodig om de vrachtwagen te stationeren met beschikbare elektriciteit binnen een afstand van 50 meter (220 V).

Bij deze nieuwsbrief vindt u de flyer met alle praktische informatie.

Nieuwe documenten op de website

De website van de Gemeenschappelijke preventiedienst is een dynamisch informatiekanaal: je vindt er de meest actuele wetgeving, de meest relevante informatie over het preventieregister, nascholingen,...

In 2016 werd het preventieregister geactualiseerd. Een opsomming van alle gewijzigde of toegevoegde documenten zou ons te ver leiden. We geven enkele voorbeelden:

- [De onthaalbrochure \(voor nieuwe werknemers\)](#)
  - [Jaarplanner](#)
  - [Inventaris gevaarlijke stoffen](#)
  - [Inventaris arbeidsmiddelen](#)
-

Aanpassing voorschriften brandveiligheid van liften in nieuwe gebouwen

De ministerraad keurde een ontwerp van koninklijk besluit goed dat de voorschriften voor de brandveiligheid van nieuwe gebouwen aanpast. Over dit ontwerp werd al eerder een nieuwsbericht gepubliceerd. In dit artikel bespreken we kort de aanpassingen in het ontwerp inzake de liften in nieuwe gebouwen.

Aanpassing

De aanpassing van de voorschriften van de liften is ingegeven door Europese regelgeving waaraan moet voldaan worden vanaf 1 december 2016. Het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen bevat onder andere verschillende aanpassingen van de voorschriften voor de brandveiligheid van liften, goederenliften en speciale liften (liften bestemd voor het evacueren van personen met beperkte mobiliteit,...).

Het ontwerp van koninklijk besluit wordt voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

Liften en goederenliften

Het ontwerp eist dat de machine en de bijhorende onderdelen van een lift en goederenlift enkel toegankelijk mogen zijn voor het onderhoud, de controle en de noodgevallen.

In geval van abnormale stijging van de temperatuur van de machine of van andere elektrische uitrustingen, moet de lift stoppen op een bordes, zodat de passagiers kunnen uitstappen. De automatische terugkeer naar de normale werking is enkel mogelijk na voldoende afkoeling.

De schacht, de machinekamer of het geheel worden op een natuurlijke manier verlucht via buitenluchtmonden. De schacht en de machinekamer van een oleohydraulische lift moeten echter afzonderlijk van elkaar verlucht worden. De verluchtungskleppen mogen gemotoriseerd zijn.

Bij brand dient na ontvangst van een signaal door de branddetectie-installatie of door een manuele oproepvoorziening, de liftkooi naar het aangeduide liftbordes te worden gebracht, zodat de inzittenden kunnen uitstappen en de lift uit de normale dienst wordt gehaald.

Speciale liften

Liften bestemd voor het evacueren van personen met beperkte mobiliteit of voor de brandweer moeten voldoen aan de voorschriften voor liften en goederenliften en aan specifieke voorschriften.

*** Personen met beperkte mobiliteit**

De eisen voor liften bestemd voor het evacueren van personen met beperkte mobiliteit omvatten onder meer :

- De liftkooien zijn toegankelijk voor ten minste één persoon in een rolstoel en een begeleidende persoon.
- De evacuatie gebeurt onder toezicht van een bevoegd persoon. De lift is uitgerust met een schakelaar met 'evacuatiesleutel' waardoor de bevoegde persoon de bediening van de lift kan overnemen.
- De lift moet een intercomsysteem voor mondelinge tweerichtingscommunicatie hebben in geval van evacuatie (niet voor gebouwen met slechts twee verdiepingen). Het systeem moet toelaten om te communiceren tussen de liftkooi, het evacuatie niveau en de machinekamer of het paneel van de hulpverleningsorganisaties.

*** Brandweer**

Liften bestemd voor de brandweer moeten beantwoorden aan specifieke voorschriften:

- De lift moet de verdieping die het verst van het toegangsniveau van de brandweer gelegen is, in minder dan zestig seconden na het sluiten van de deuren kunnen bereiken.
- Op het bordes van het toegangsniveau van de brandweer moet een schakelaar met 'brandweersleutel' voorzien zijn waarmee de brandweer de bediening kan overnemen.

Bij het opstellen van de tekst is erover gewaakt dat naast een aantal verstrengingen er ook versoepelingen/vereenvoudigingen werden voorzien die retroactief kunnen toegepast worden waardoor achteraf minder afwijkingaanvragen nodig zijn. Het merendeel van de aanpassingen zijn versoepelingen of alternatieven die ingegeven zijn door vaak voorkomende afwijkingaanvragen en problemen bij uitvoering op werven.